

De a költőnek nem olyan gyenge a szíve, hogy az megszakadhatna efféle támadásoktól. Legföljebb az olvasók szíve teszi ezt.

Mi pedig szakaszott szívvel mi mások is lehetnénk, mint szakasztott emberek. És ez annyira nem is rossz hír.

FINY PETRA

(*Magvető Kiadó, Budapest, 2006,*
64 oldal, 1690 Ft)

FÜLÖP GÁBOR:

Leó görögülésben ***Gyermekversek***

A gyermekeknek szánt igazi, minőségi alkotások szeretete nincs korhatárhoz kötve. S hogy miért felejtődik ott az érettebb korú polgár is a televízió előtt, ha éppen a *Süsi* bábfilmek valamelyike vagy a *Futrinka utca* szerepel műsoron? Kézenfekvő válasz volna erre a nosztalgia, vagy hogy „mindannyiunkban ott szunnyad a hajdani gyermek”, de vélhetően nem csupán ennyiről van szó. A gyermekközönségre gondolva megalkotott művek éppen „gyermeki látásmódjuk” miatt is érdekesek lehetnek a felnőttek számára. Figyelemre méltó ugyanis, hogy a gyermekirodalomként számon tartott művek legsikeresebbjei közül mily sok éppen a „felnőtt világnak” azo-

kat a logikai bukfcenceit és következetlenségeit leplezi le, amelyeket olyanra logikusnak és ésszerűnek gondolunk (vagyis többnyire nem is gondolunk rájuk sehogyan). Selma Lagerlöf, Janikovszky Éva vagy Lázár Ervin gyermekirodalmának titka is éppen ebben rejlik, s talán nem tévedünk, ha eme kettősség erényét véljük felfedezni az újvidéki születésű, de már bő másfél évtizede Magyarországon élő Fülöp Gábor legújabb, *Leó görögülésben* című – „gyermekversek” műfajmegjelölésű – kötetében is.

Hogy mit lehet tudni Leóról? A karikatúra műfaját a Nagy Endreféle kabaré színvonalán művelő Léphaft Pál illusztrációi szerint meglehetősen hasonlít Fülöp Gáborra, ráadásul gyanúnkat, amely valami írói alteregófélet sejt személyében, még inkább fokozza, hogy két húga is van, Hanga és Zsóka, akik feltűnően ugyanazt a nevet viselik, mint a hús-vér költő leánygyermekai a való világban. Persze ők is megkapják a magukét – megtudjuk például, hogy Leó Hangával nem menne bankba, mert hűgocskája „Úgy ordít néha, / hogy elszaladna előlünk minden pénz” (*Leó és Hanga*), miképpen Zsókáról is kiderül, hogy Leónk leginkább sintérnek alkalmazná, ugyanis „amelyik kóbor-kutyát / ő megسيمogatja, / attól megszabadult a város” (*Leó és Zsóka*). Azonban nem csupán a szűkebb családtagok viselkedése lesz Leó le-

küzdhetetlen kritikai hajlamának céltáblájává, ugyanis hősiünk meglehetősen epés tűnődései olyan maguktól értetődő dolgokat sem kímélnek, mint például az évszakok váltakozása: „Sehogyan sincs hajnal, / pedig már fél négy is lehet. / Hát ez mi a fene? – mondja Leó. / Bizonyára nagyon tél van / vagy pedig a hajnal / a sötétől nem látszik” (*Leó tűnődéseiből*).

Leó – mint a fentiekből is kitűnhet – roppant logikusan gondolkodik, ráadásul ésszerűsége olykor olyan megnyilvánulásokat eredményez, amelyek a konkrét költészet vagy a metaszöveg ismérveit is kimerítik. Esetenként saját hasonlatait bírálja empirikus alapon – mondván, a zongora nem lehet olyan, mint a vicsorító oroszlán fogsoara, mert „a zongora / szépen muzsikál meg zenél és szól, / az oroszlánok meg csak / horkolnak-brummognak-hörögnek / összevisz-sza” (*Leó tűnődik, most már harmadszor*) –, másszor meg a versek önnön címük cáfolatából állnak csupán. A *Leó mint béka* című darab például ekképpen szól: „Brekeke! / Kiterítve a napon! / Egy kutyafülit / – berzenkedik Leó –, / nem vagyok hülye, / hogy mindig lemerüljek / a moszat közé, / amikor a fenekembe akarnak durran-

tani / légpuskával!” A *Leó mint kakadu* című opus pedig ekképpen fordul önnön létének cáfolatába: „Ohohó! / – így szól ismét Leó –, / azt már nem! / A kakadu egy papagájfajta, / én meg / *ügyesen* beszélek naphosszat, / az egészen más”.

A józan ész és a logikus gondolkodás, valamint az éppen ezekből fakadó groteszk észrevételek kettségére ráadásul teljességgel élőbeszédszerű, gördülékeny kifejezőmóddal jelenik meg Fülöp Gábor verseiben, olykor az egészen bravúros megoldásokat sem nélkülözve: „Az iskola már kezdi / szorítani a lábam. / Ezért is sántikálok, / főleg rosszban” (*Leó januári verse*). Könnyen olvasható, szórakoztató, egyszersmind elgondolkodtató és bölcs alkotás tehát Fülöp Gábor *Leó görögülésben* című verseskötete, amelyet szinte lehetetlen anélkül letenni, hogy ne kezdene erősen kétkedni az olvasó önnön felnőtt elméjének épségében. Fülöp Gábor gyermekversei éppen ezzel a kételytel tesznek bölcsőbbé mindannyiunkat.

HAKLIK NORBERT

(Timp Kiadó, Budapest, 2006,
80 oldal, 1900 Ft)

